

רבות	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
21:16	20:28	19:28	תל אביב
21:20	20:31	19:26	ירושלים
21:17	20:29	19:29	חיפה

שבת שלום ומבורך!
העלון טעון גניזה

אור הפרשה

ק"ל ע"פ מוסדות אור דוד בראשות הר"ג דניאל זר שליט"א

ט' תמוז תשע"ח ♦ גליון 19 ♦ פרשת חקת

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

רבנו האור החיים הקדוש

שיהיה רבי חיים בן עטר וכמה ישועות זוכה מי שלומד בספרו...

כח הרצון

כולנו יודעים, שהכוח המוביל בעולם הוא כוח הרצון. אם יש משהו שמחזיק אותנו יום יום - זהו כוח הרצון. הרצון לחיות, הרצון להתקדם, הרצון ללמוד, הרצון לגדול. רוב ככל הדברים שאנו עושים, אנו עושים כי אנו רוצים לעשותם, כי לולא היינו רוצים - לא היינו עושים. גם אם אנו עושים פעולה לא מאוד נוחה, זה בגלל ששקלנו את הצדדים והגענו למסקנה שכך כדאי לעשות.

למרות שהרצון הוא 'המוביל המרכזי' של החיים שלנו, ועל אף שאנו קשובים ומסורים למילוי הרצונות שלנו, יש משהו שמנצח את הרצון שלנו - חזק ככל שיהיה. יש משהו שבפנינו נבטל את רצוננו, וניתן דווקא לו להוביל אותנו. מהו הדבר הזה שמפניו נבטל את רצוננו? בפני מה נשש ונשמח להדוף את הרצונות והמאוויים שלנו?

התשובה היא, שזכינו - בהיותנו יהודים, להיות בנים לאבא שבשמים, בורא עולם. אנו מסורים וקשובים לרצון שלו, ונותנים עדיפות עליונה לרצון שלו. ולכן, מתוך שאיפה תמידית שלנו להתחבר אליו, להדק את הקשר עמו, לחזק את הקירבה שלנו אליו, אנו שמחים מאוד לבטל את הרצונות שלנו בפניו, אנו מאושרים להגיע למצב בו אנו מבטלים את הרצון שלנו בפני רצונו!

כי הרצון הכי חזק והכי מוביל שלנו, הוא להתחבר לבורא עולם. זה הרצון הראשון בסולם העדיפויות, ולכן - הוא הודף ומבטל כל רצון אחר. ולכן, בכל רגע של צומת החלטה או התמודדות, קושי או נסיון, אנו מעמידים את הרצון שלנו ואת הרצון של בורא עולם זה מול זה, וההכרעה כבר קלה: אנו רוצים ושואפים לעשות את הרצון של בורא עולם, אנו רוצים לבטל את המאוויים שלנו בפני הוראות אבינו שבשמים!

כי כבה נר המערבי, שרבנו חיים בן עטר נפטר. מעשה ביהודי שבא לאור החיים הקדוש והתחנן על פרנסתו ועל קשייו. נתן לו האור החיים הקדוש פתק, ואמר לו שים זאת בכותל המערבי. לקח את הפתק ובדרך היתה רוח סערה שהעיפה כמעט את כובעו, החזיק את המגבעת והנה עף הפתק. בא לפני האור החיים הקדוש, ובכה, אמר לו כנראה מן השמים לא רוצים לתת לך פרנסה. אח"כ מצאו את הפתק ומה היה כתוב בו? "לכבוד השכינה הקדושה אחותי רעייתי יונתי תמתי, נא לתת פרנסה לפלוני בן פלוני". **האם יש לנו אפשרות לאמוד את גדלותו? במי אנו עוסקים! איזה ענק שבענקים! האור החיים הקדוש פונה לשכינה הקדושה "אחותי רעייתי"!**

מספר אני כל שנה סיפור זה מפני רגש תודה עצום שממלא אותי. בהיותי צעיר סבלתי נוראות מכאבי ראש, מרוב חולשה וכאב ראש הייתי מדבר עם הרב ולאחר מכן לא זכרתי מאומה, הלימוד היה חלש, התפילות, היה קשה עלי מאוד הריכוז.

והנה כל שבוע הייתי לומד את האור החיים הקדוש על הפרשה, וגם היה לי מנהג מידי פעם לעלות לציון שלו להתפלל. כך היה דרכי לדבוק בתורת האור החיים הקדוש, ולהתפלל על קברו. זאת כמונן לצד עיקר לימודי בישיבה בעיון ובקיאיות.

שבת אחת בצהריים, אני חולם שאני הולך בתוך יער ורואה בית כנסת גדול, ואיש רואה אותי בחוץ ושואל אותי אתה רוצה לראות את האור החיים הקדוש? ואני אומר לו בוודאי. לקח אותי לבית מולנו, ושם נכנסתי עמו, האור החיים הקדוש יושב בצד ימין, יושב ולומד בניגון. נכנסתי וישבתי לידו, שאל אותי אתה לומד בישיבת פורת יוסף? השבתי לו כן. ושאל אותי מה אביך עושה? אמרתי לו. ושאל אותי אתה סובל מכאבי ראש? ואמרתי כן. אמר לי יהיה בסדר, יהיה בסדר. אח"כ קם מהכסא ואני מלוה אותו והוא הולך ומנגן, ליויתי אותו ואז התעוררתי. היה זה חלום כ"כ ברור שלא היה נראה חלום אלא מציאות ממש. ומני אז הפסיקו לי הכאבי ראש וחלפנו כאילו לא היו! כמה גדולים הצדיקים אף במיתתם. זכותו תגן עלינו אמן.

שבוע תחול הילולה של איש האלוקים קדש הקדשים, אספקלריה המאירה המנורה הטהורה, רבינו חיים בן עטר בן משה, בעל האור החיים הקדוש, זכותו יגן עלינו אמן. מרן האור החיים הקדוש התהלך בעה"ז כלפיד אש, היה כשרף חי, היה כל כולו אש להבה בוער באהבת ד' ויראת ד', דמות ענקית בעל רוח הקודש גדול. עוד בילדותו היה לומד ימים ולילות, עם סבו שעל שמו נקרא רבי חיים בן עטר הראשון. והיו לומדים שעות רצופות בעמל ויגיעה, ובכל חצות לילה היו עורכים תיקון חצות ובוכים בכיות נוראות כמי שמתו מוטל לפניו. אחד מגדולי החסידות בזמנו אמר עליו, הלוואי שהיתה נשמתי זכה כמו גופו של האור החיים הקדוש! איזה דרגות נוראות! איש אלוקים קדוש ונורא.

כך מרן האור החיים הקדוש ישב ועמל בתורה, עד שנעשה כלי מפואר, דמות ענקית, בקי בכל חדרי התורה בנגלה ובנסתר, וזכה לחבר חיבורים מפורסמים, ספרים נפלאים, שהמפורסם שבהם הוא האור החיים הקדוש על התורה שמפרש את התורה על פי פרד"ס פשט רמז דרוש וסוד.

בתחילה רבנו חיים בן עטר היה נסתר ולא ידעו עליו, מי שגילה אותו היה הבעל שם טוב הקדוש שקרא לו נר המערבי, ואמר **אור גדול יש במרוקו!** והיה הבעל שם טוב אומר, כי הוא עצמו בחינת נפש המשיח, ואילו האור החיים הקדוש הוא בחינת רוח של מלך המשיח, זאת אומרת שהאור החיים הקדוש היה בחינה גבוהה יותר. פעם אחת שלח לו לאור החיים הקדוש פריסת שלום, ושאל אם יוכלו להפגש. ענה לו רבי חיים הגד נא לי האם אתה רואה את השורש שלי בעולמות העליונים? אמר לו הבעש"ט רואה אני את כולך ואת העקבים שלך אני לא רואה, אמר לו אם כך הוא, אל תבוא, כי לא תפגוש בי. ובכל זאת ניסה הבעל שם טוב ליסוע אל האור החיים הקדוש, אולם סערה שפגעה בים החזירתו ומעולם לא נפגשו.

פעם אחת הבעל שם טוב הקדוש נטל ידיו לסעודה שלישית, ובסעודה אמר לסובביו: "כבה נר המערבי", היינו שפטר האור החיים הקדוש. ואמר להם אין כאן רוח הקודש, אלא יש סוד גדול בעיני נטילת ידים, שמגלים אותו רק לצדיק הדור, ועד היום היה ידוע רק לאור החיים הקדוש, ועתה בבואי ליטול ידים נודע לי הסוד, הבנתי מזה

מתוך דרשתו השבועית של הרב דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

רגע חושבים
עמוד 4

פינת ההלכה
עמוד 3

פרשת השבוע
עמוד 3

סיפור לשבת
עמוד 2

לעבוד גם בלי זה, והגיע הרגע לבחור בין רצון בורא עולם - בעל הבית, לבין רצונו האישי...

ואז, הוא קיבל החלטה. אמיצה מאוד, נחושה, החלטה של גבורה יהודית. הוא מצא את הדרך להמשיך להתפרנס, בד בבד עם עזיבת הטכנולוגיה המיותרת עבורו, תוך בריחה מכל הפיתויים והנסיונות העומדים לפניו. זה עלה לו במלחמת חורמה, במאמץ שאין מילים לתארן, אבל רובי עמד בזה, בגבורה אינסופית. נלחם כארי, ניצח בגדול.

'להגיד שזה היה קשה' - סיפור, 'זה יהיה מעט מדי. אין לאף אחד בעולם מושג כמה הייתי מחובר. רציתי בכל לבי להישאר ככה, נהייתי מכל רגע. אבל באותה שיחה הכתה בי ההכרה שהרצון שלי מתנגש עם רצונו של בורא עולם, שבורא עולם רוצה שאתנתק מכל זה, שרצון ה' הוא שאעזוב את זה אחת ולתמיד. אני יכול לומר שזה עלה לי בדם לבי, אבל ביטלתי את רצוני מפני רצון השם!' - אמר רובי, ובעיניו דמעות התרגשות...

למחרת היום בו התנתק, פגש את המעסיק שלו בפרוודור המשרד, ופניו של המעסיק אינם כתמול שלשום. עיניו כבויים, מבטו חרד. הוא הניח את שפופרת הטלפון באנחה קורעת לב, וסיפר: 'אוי, הרגע דיברתי עם אחיין שלי... קראו להם - חמשת הילדים, לבוא ולהיפרד מאמא. העבירו את אחותי לטיפול נמרץ, מצב קריטי... אוי...' - נאנח שוב ונחנק מדמעות...

על אתר קפץ רובי ואמר: 'אני מבקש, מתפלל ושואף שאחותך תתרפא בקרוב. וכשם שזכיתי להקריב את רצוני למען רצון השם' - נשא עיניו למרום - 'כך אתפלל שהשם ימלא את רצוני, ויעניק לאחותך בריאות איתנה. וכפי שאמרו חז"ל בפרקי אבות, שהמבטל רצונו מפני רצון השם, השם עושה לו את רצונו, כך נזכה לראות במימוש רצוני לרפואת אחותך בקרוב, אמן!'

עיניו של המעסיק זלגו דמעות, הוא לחץ את ידו של רובי בחום, והפטיר 'תודה' נרגשת על המחווה. 'תספר לי מה קורה איתה בהמשך', ביקש רובי, 'אני סמוך ובטוח שכשם שביטלתי את רצוני בפני רצונו של בורא עולם, כך יעלה לרצון לפניו להעניק רפואה שלמה לאחותך, אמן!' - קרא רובי, ונפרד מהמעסיק בדידות...

שבוע וחצי חלף, המעסיק כמעט לא היה בעבודה, יצא ובא בשערי בית החולים. כעבור שבוע וחצי שב המעסיק למשרד, ובקול נרגש סיפר כי חל נס רפואי של ממש, ולפתע החל שיפור ניכר במצבה של אחותו, עד שכבר הועברה מטיפול נמרץ והיא הולכת ומחלימה...

'אני מודה לך, אין מילים!' - אמר המעסיק, וטפח על שכמו של רובי. 'מאז שדיברנו בפעם הקודמת, חל לפתע שיפור מפתיע, לא מובן. הרופאים קוראים לזה נס רפואי, אך אנחנו כבר יודעים: זה פשוט הרצון של בורא עולם! אתה ביטלת את רצונך בפניו, אז הוא רצה את מה שביקשת למענו. בזכותך, רק בזכותך!' - קרא המעסיק שוב ושוב בהערכה מופלגת...

חלפו עוד כמה שבועות, והאשה השתחררה מבית החולים, צועדת בריאה ושלימה על שתי רגליה. כולם נפעמים מהנס הגדול, הילדים ובני המשפחה המומים ונרעשים, ורק רובי והמעסיק שלו יודעים: הכל בזכות ביטול הרצון לבורא עולם. ההקרבה האישית לעשות רצון ה'!

כי כשיהודי מבטל את רצונו שלו, זה פותח את שערי הרצון בשמים. יתכן שנגזרה הגזירה, אבל ביטול הרצון האישי, יכול להוביל לשינוי הרצון למעלה, להשפיע חסד וברכה. הבה נזכור זאת בעת נסיון, הבה נתחזק בעת התמודדות:

כדאי כל כך לבטל את הרצון האישי, העת בה הרצון האישי מתבטל ונהדף כדי לעשות את רצונו של בורא עולם - היא עת רצון מופלגת. זה זמן זהב, שעה ששערי שמיים פתוחים, ניתן לפעול רצון שמימי אצל בורא עולם להיטיב לבניו אהוביו! הבה נבטל את רצונו לעשות רצון אבינו שבשמים, וכך נפתח לנו את כל שערי שמים!

החלטה שהצילה חיים

מי שמקריב את הרצון שלו לכבוד השם זוכה לישועות גדולות!

היה זה לפני כשנה וחצי, בערבו של יום, בבית קטן בביתר עילית. קבוצת חברים התאספו לסעודת מצוה, ובתוך כדי השיחה עלה נושא מסויים על שולחן הדיונים. נערך דיון נוקב, משמעותי, דרמטי. הקולות היו שקטים, אבל הרגשות סוערים וגואים, מהומה פנימית התחוללה בעמקי נפשות המשתתפים. הדיון הלא שגרתי הזה הוביל להחלטה דרמטית, שהביאה בכנפיה הצלת חיים של ממש. וזה דבר המעשה, כפי ששמענו מהר"ר חיים מרדכי אלבום שליט"א, שהשתתף באותו מפגש:

באותה שיחה דרמטית, עלה נושא ההתמודדות בין רצון אישי, לקיום רצון ה'. לפתע, התעוררה תובנה מחודשת ומעוררת לב: הרצון הקובע, תמיד, הוא של בעל הבית. מי שבעל הבית בכל מקום - הוא זה שרצונו מכריע. לא יעלה על הדעת שאורח יקבע את הריהוט בבית מארחו, ולא הגיוני שהמתארח ברכבו של רעהו יכריע את מסלול הנסיעה. בעל הבית קובע, בעל הרכב מכריע. האורחים יכולים ליהנות מהקיים, אין להם את הסמכות לקבל החלטות.

לפיכך, צפה ועלתה החלטה ברורה: הרי כולנו אורחים בעולמו של בעל הבית - הוא בורא עולם. יתכן שיש לנו כל מיני רצונות למיניהם, אך אנו זוכרים שאנו רק אורחים כאן, וממילא מבטלים את הרצונות שלנו לרצונו של בורא עולם - בעל הבית כאן. לא הגיוני ולא מתקבל על הדעת, שהרצון שלנו יגבר על רצונו של בעל הבית! הרי הוא האחראי, הוא המנהל, זה שלו, שלו! - וכלל לא חשוב מה אנו רוצים לעשות, כי רצונו שלו הוא הקובע עבורנו, אנו אורחיו בעולמו!

אחד השותפים באותו דיון, היה רובי. רובי היה איש שחלק מתעודת הזהות שלו, היה החיבור הנצחי שלו עם המכשירים הטכנולוגיים המתקדמים ביותר. מתוקף עבודתו בענף הסלולר, היה מצוייד במילה האחרונה של העולם הטכנולוגי המתקדם, מחובר בכל נימי נפשו לכל התפתחות בענף, ומעיין כל העת במסך המרצד שבידיו.

כל התפתחות טכנולוגית חדשה - היה רובי משיג ראשון. תמיד מחובר, תמיד מעודכן. יודע כל מה שקורה בכל מקום, ובכל זמן. לרשותו עומדים פלאי הטכנולוגיה המתקדמים ביותר, ורובי מחובר אליהם בכל יישותו. רובי היה נרדם בלילה תוך כדי שהוא מתעדכן, וכשפקח עין אחת וטרם הספיק לפקוח את השניה - כבר עודכן מחדש. הוא מחובר לזה, זה כבר חלק ממנו. הטכנולוגיה שינתה אותו, כבשה אותו בקסמיה. הוא הפך שבוי בידיה, מי יודע עד מתי...

באותו דיון עם החברים, התרכז רובי בשיחה, והבין כי רצונו של בורא עולם אינו תואם את הרגליו. הוא שקע במחשבות עמוקות, והחל להרהר האם החיבור החזק שלו לפלאי הטכנולוגיה תואם או נוגד את רצון בעל הבית בעולם - את רצון ה'. הרי הנסיונות בשמירת העיניים כבדים מאוד, ביטול הזמן עצום, הכלי הזה זורע הרס וארס שנשמתו. הרי ברור שרצון ה' שייפרד מזה אחת ולתמיד, אף שרצונו האישי מחובר אליו כל כך...

המחשבה הזו הטרידה אותו, רגשותיו סערו, נפשו לא ידעה מנוח. בתוך לבו התחולל קרב אדיר, קול שלחש לו שזה חלק מחייו, הוא התרגל לכך ומחובר בכל יישותו. מנגד, קול אחר לחש לו שבעצם הוא מסוגל

לסיפורים נוספים של הרב אשר קופלסקי לצפייה ולקריאה
כנסו לאתרנו: Rabenu.com

פרשת חקת

בפרשה מספרת התורה אחר שנסעו מהר ההר דיברו העם באלוקים ובמשה "למה העלינונו ממצרים למות במדבר כי אין לחם ואין מים ונפשנו קצה בלחם הקלקל" ומיד בא העונש כמבואר בפסוק הבא: וישלח ה' בעם את הנחשים השרפים וינשכו את העם וימת עם רב מישראל. העם הבינו ובאו ובקשו ממשה סליחה וגם בקשו שיתפלל בעדם, והקב"ה ציוה למשה שיעשה נחש נחשת והיה כל הנשוך וראה אותו וחי. ובתלמוד ירושלמי (ראש השנה פ"ג ה"ט) דרשו חז"ל כך: "והיה הנשוך" לא כתב כאן, אלא "כל" הנשוך, אפילו נשיכת כלב אפילו נשיכת נחש. ולא דומה, נשיכת כלב- "וראה". נשיכת נחש- "והביט". ע"כ.

חז"ל באו ללמד אותנו שלא רק מי שננשך ע"י הנחשים התרפא, אלא גם מי שננשך ע"י כלב התרפא. והדברים לא מובנים מה רצו ללמד כאן. ובפרט המשך הדברים ואינה דומה הירפוי מנשיכת

הכלב לנשיכת הנחש, נשיכת כלב "וראה" ונשיכת נחש "והביט". מהי משמעות הדברים הללו.

בספר 'רוח חכמה' ביאר הגאון ר' שבתי אטון זצ"ל הנה במשנה בראש השנה מבואר כי אופן הירפוי היה תלוי לפי מדרגתם בכניעה לפני ה', בשעה שישראל משעבדין את ליבם לאביהם שבשמים היו מתרפאים. ואם כך אם היו כאן שתי נשיכות היו אומר שהיו כאן שני סוגים של חוטאים, יש סוג של 'כלב' ויש סוג שהוא 'נחש', ומידה כנגד מידה בא להם העונש, מי שנשכו כלב מפני שחטאו היה בענין זה של 'כלב'. ומי שנשכו 'נחש' הוא אומר כי חטאו היה בסוג של 'נחש'.

אלא שיש לבאר מהו סוג חטא של כלב, ומהו סוג חטא של נחש. ומבאר הרב כך: 'הכלב ונחש' הם משל לשני אופני היצר הרע בעולם. יש יצר הבא מתוך תאוה ועקשות לב להטמע בהבלי העולם, והוא נמשל לכלב שתכונתו בעזות. כמבואר בגמ' ביצה (כה ע"ב). ויש יצר הבא בערמה ובהסתה על פי שכל והגיון, כמו הנחש בפיתויו לחוה. וכענין שאמרו בגמ' חולין (צא ע"ב) כתלמיד חכם נדמה לו. ויצר הרע הזה שבא בהסתה קשה מן הראשון.

ולפי המבואר בדברי הירושלמי היו בעם ישראל נשוכי כלב ונשוכי נחש. והיינו שחלקם נכשלו ביצר הרע של התאוה, שהוא בחינת עזותו של הכלב. וחלקם נכשלו ביצר הרע של חכמות חיצוניות שהוא בחינת ערמומיותו של נחש. ולכן יש שנשכו ע"י

הכלב ויש שנשכו ע"י הנחש.

וכאשר באו ובקשו מחילה ממשה ובקשו שיתפלל בעדם שהקב"ה ירפא אותם. שלח הקב"ה רפואה לשני הסוגים הללו, אך בדרכים שונות. 'נשוכי הכלב' נאמר עליהם "וראה אותו וחי" כיון שרעתו גלויה די היה לאותם נשוכי כלב בראית נחש הנחשת כדי להרפא. אבל 'נשוכי הנחש' כאן היה צריך משהוא יותר עמוק ועליהם נאמר "והביט אל נחש" צריכים היו להבטה עמוקה יותר כדי להכיר בערמימות היצר ולשעבד את לבם לאביהם שבשמים עד שנרפאו.

מסביר הרב: אותם 'נשוכי כלב' שנלכדו ביצר הרע של ים התאוה די לרפאותם 'בבוא וראה' שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם. מדת בשר ודם מקניט את חבירו יורד עמו לחייו, אבל הקב"ה אינו כן קלל את הנחש עולה לגג מזונותיו עמו, יורד למטה מזונותיו עמו. (גמ' יומא עה). דהיינו שמתוך שיראו בגדולתו של הבורא יתברך ודרכי הנהגתו עם בראויו יהירו בתשובה ויחזרו ממעשיהם המקולקלים. ואותם 'נשוכי נחש' צריכים היו להתבונן היטב בענשו של מסית, שלא מהפכים בזכותו. וכן יתנו דעתם לדרכו של נחש מה הביאו לידי כך, ומתוך הבטה בדברים אלו יחזרו בהם מדעותיהם המשובשות שתחילתם בדרך ערמה ותוספת התחכמות על דברי תורה. וזו היא רפואתם.

הרב משה דיין שליט"א ראש הכולל "קנין הלכה" ומדריך חתנים בישיבת אור דוד

כתב שחזרת השליח ציבור נתקנה כדי להוציא את מי שאין בקי בתפילה ואינו יודע להתפלל, ויש לקיים חזרת השליח ציבור אפילו אם כל המתפללים בקיאים ויודעים להתפלל, "וכל דבר הנתקן מפני סיבה, לאו דווקא עד שתזדמן הסיבה אשר בעבורה נתקן, אלא צריך לנהוג כך תמיד בין אם תהיה הסיבה אם לאו" עכ"ל, ומשמע שאינו סובר כדעת הרא"ש, ולכן לפי הרמב"ם יוצא שגם בנידון דידן אין לכבס במכונת כביסה ביום שישי, אע"פ שיום השישי נשאר פנוי להכין שאר צרכי השבת מכל מקום אין הסיבה לא מועילה ולא מורידה.

ובהלכה ברורה כתב לתרץ שאף לפי הרמב"ם יהיה מותר לכבס במכונת כביסה ביום שישי, שעזרא לא תיקן שהאיסור הוא על עצם הכיבוס שהבגד מתכבס, אלא על פעולת הכיבוס שהיא לוקחת זמן וטירחה מרובה ולא ישאר לאדם זמן להכין צרכי שבת, ולכן תיקן לא לכבס ביום שישי, מה שאין כן במכונת כביסה שאין כאן טירחה כלל, ואין האיסור שהבגדים יתכבסו אלא על הפעולת הדבר ואין כאן פעולת האיסור של התקנה, שכן במכונת כביסה שהיא עושה מאליה והבגדים מתכבסים מהמכונה, הרי דבר זה לא היה בכלל התקנה מעיקרא שכן גם האדם נשאר פנוי להכין צרכי שבת.

ולכן להלכה לכתחילה יכול לכבס בגדים במכונת כביסה ביום שישי, ומכל מקום נכון להקדים לכבס במכונת כביסה ביום חמישי כדי שכל היום כולו יהיה פנוי לצרכי שבת.

אולם דעת האור לציון שכל מה שמותר לכבס במכונת כביסה ביום שישי הוא דווקא למי שיש לו מייבש כביסה שכן אינו טרוד בייבוש הבגדים, אך דעת הילקוט יוסף שגם מי שאין לו מייבש כביסה מותר לו לכבס ביום שישי במכונת כביסה, שכן אין הייבוש מצריך זמן וטירחה כמו שפעם היו עושים.

הרב רועי גנון כותב את מדור ההלכות באתר הלכות נוספות נכנסו לאתרנו: Rabenu.com

לאו דווקא, אלא הוא הדין שיכול לכבס בכל שאר ימות השבוע חוץ מיום שישי, ובכף החיים פלאג'י כתב שאפילו שנוהגות הנשים לכבס בשני ובשלישי, עם כל זאת יבקשו מעט כיבוס ביום חמישי לצורך שבת שלפי הסוד יש ענין לכבס לשבת ביום חמישי, ולכן כל כמה שאפשר לכבס קרוב יותר לשבת עדיף טפי, אלא שאם אינו יכול ביום חמישי יכבס לכבוד שבת ביום רביעי, משום שכבר ביום רביעי מתחיל הארת שבת של השבת שתבוא כמו שכתב בכף החיים (אות יט'), אולם אם גם זה לא מסתדר פשוט שיכול לכבס לשבת גם בימים א' ב' ג', וכן הוא הדין אם חל ראש חודש בימי רביעי וחמישי והאישה נוהגת שלא לכבס בגדים בראש חודש, שיכול לכבס לשבת בימי א' ב' ג'.

אם היה אונס ולא כיבסו הבגדים בשאר ימות השבוע ואין לו בגד מכובס לכבוד שבת, יכול לכבס בגדיו ביום שישי.

בזמנינו מכבסים את הבגדים במכונת כביסה חשמלית ואוטומטית, ואין הכיבוס מצריך זמן וטירחה מרובה, לכן מצד הטעם שיהיה פנוי להכין צרכי שבת ביום השישי יהיה מותר לכבס במכונת כביסה ביום שישי, כיוון שהכביסה לא לוקחת זמן וטירחה והוא פנוי להכין צרכי שבת, אלא שיש לדון מצד דבר אחר שכן יש לנו כלל כל דבר שתקנו חכמים אע"פ שבטל טעם התקנה מכל מקום התקנה נשארת בעינה, ואם כן אצל כביסה ביום שישי אע"פ שמכונת הכביסה לא לוקחת זמן וטירחה מרובה מכל מקום עזרא תיקן שלא לכבס ביום שישי. אולם כבר כתב הרא"ש (שו"ת הרא"ש כלל ב' סימן ח') שכל שטעם האיסור הוא ברור וידוע לכל, הדין הוא שאם נתבטל טעם הדבר אז מתבטלת התקנה, ולכן בנידון דידן שידוע לכל שתקנת עזרא היא כדי שיהיה האנשים פנוים להכין צרכי שבת ביום שישי, לכך במכונת כביסה שהיא לא מצריכה זמן וטירחה מרובה אין איסור לכבס במכונת כביסה ביום שישי.

אמנם הרמב"ם (שו"ת פאר הדור סימן קמ"ח)

האם מותר לכבס בגדים ביום שישי?

הגמרא בבא קמא אומרת שעזרא הסופר תיקן עשר תקנות, אחת מן התקנות שיכבסו את בגדיהם ביום חמישי, ונחלקו האחרונים בביאור תקנה זו, שדעת המגן אברהם והחיד"א עיקר התקנה אינה לעצם הדבר שצריך לכבס את הבגדים לכבוד שבת, אלא התקנה היא שלא לכבס ביום שישי שכן העיקר שיום שישי ישאר פנוי להכין צרכי שבת ולכן אם ירצו לכבס בגדיהם יכבסו ביום חמישי, אולם לדעת האליה רבה והמאמר מרדכי עיקר התקנה היא שצריך לכבס לכבוד שבת, ומה שלא תיקן לכבס ביום שישי מפני שבימי שישי אין פנאי לכבס משום שהוא קצר לפעמים, או משום שיהיה פנוי להכין צרכי שבת ולכן תיקן שיכבסו בגדיהם דוקא ביום חמישי.

נפקא מינה אם יש לאדם בגד מכובס ונקי משבת שעברה, שלפי דעת המגן אברהם וסיעתו אין צריך לכבסו לכבוד שבת, ולפי האליה רבה וסיעתו צריך לכבסו כל שבוע שזהו כבוד השבת, והמשנה ברורה פסק כדעת האליה רבה, ולכן כתב שיש להיזהר שלא לילך בכמה שבתות בחלוק אחד כדי שלא יעבור על תקנת עזרא, אולם בכף החיים ובחזון עובדיה פסקו כהמגן אברהם, שעיקר התקנה שלא יכבסו ביום שישי, ולכן מי שיש לו בגדים נקיים אין צריך לכבס כל שבוע.

כתב החיד"א שמה שתיקנו לכבס ביום חמישי זה

לשאלתו. אדריכל הניצחון בקרב איסוס ובקרב גאוגמלה, שבהם הביס את האימפריה הפרסית, ומי שנחשב לאחד מגדולי המצביאים שקמו אי-פעם אם לא הגדול שבכולם, שמעולם לא הפסיד אף קרב שבו השתתף כמפקד ושבעשר אצבעותיו בנה את האימפריה הגדולה ביותר בתולדות העמים כשהיה רק כבן שלושים, היה משוכנע שאין גיבור כמוהו.

ואולם לחכמי ישראל היה מבט שונה: גבורה אינה חיצונית, היא פנימית!

ואז הוסיף ושאל: "מה יעשה האדם ויחיה?" תשובתם היתה מופלאה: "ימית עצמו!!"

אלכסנדר כל כך רצה "לחיות". מגיל צעיר הוא לא ידע מנוחה וחיפש בכל העולם את מתנת החיים. גם אחרי נצחונו הסופי על דרווש וריסוק האימפריה הפרסית, הוא לא מצא מרגוע לנפשו, והמשיך במסע כיבושיו באזור חוף הים התיכון, עלה לדמשק, הוכתר למלך אסיה, הצעיד את צבאו מזרחה, חצה את הרמה האיראנית, את מדברי אפגניסטן, חצה את נהר האנדוס, חדר עמוק לתוך הג'ונגלים של הודו ולטש עיניים בכיוונה של סין. בגיל 33 ניצב אלכסנדר בראש האימפריה הגדולה ביותר שהעולם ידע ועדיין לא הרגיש שהוא "חי". ואז הוא מת.

אי שם בגבול הודו, כרע ונפל במחלת הקדחת וכל האימפריה האדירה שהקים התפוררה. האיש שחתך את הקשר הגורדי של חייו. הספיק להתיר את הקשר הגורדי של חייו.

מה היה חסר לו? מה חסר לכל כך הרבה אנשים? **מנוחת הנפש. שלוה, מרגוע, סיפוק!**

"זאת התורה" איך התורה מלמדת אותנו לחיות? "אדם כי ימות באהל", יעצור ויאטום אוזניו מפני העולם שבחוץ כדי לחוות את העולם הפנימי הרוחני. ילך לשיעור תורה, ילמד דף גמרא או מוסר, יחווה שעה של עונג ללא מפרעים וללא "רעשי רקע" מבחוץ, וכך ירוויח גם עולם הזה וגם עולם הבא.

הרב יהודה שמעוני מגיד שיעור בישיבת אור דוד
למגוון הרצאות הרב כנסו לאתרנו: Rabenu.co.il

רגע חושבים

הרב יואב שאולני

איך חיים?

לפני כ-2,330 שנה דרך כוכבו של מי ששינה את ההיסטוריה העולמית. מבשר ההלניזם, אלכסנדר מוקדון. קשה להאמין, אבל המלך הנורא "אלכסנדר הגדול" לא היה אלא עלם צעיר, בעל תלתלי זהב ארוכים ופני נער לו, ששלט בכל העולם הקדמון. עלייתו על בימת ההיסטוריה העולמית מציינת קו פרשת מים בדברי "ומי עולם". נקודת מפנה שלאחריה שום דבר לא שב לקדמותו. רגע של חילופי משמורת.

האימפריה היוונית העניקה לאנושות את תרבות הספורט הגופני ואת חוכמת המדעים, את האמנויות, האסתטיקה, ההשכלה, ארגון החברה ובעיקר את הפילוסופיה. תרבות זו ריסקה בקלות רבה את תרבויות המזרח המנוונות והמתפוררות של העמים העתיקים. הזאת חשוב לדעת, המדד של אלכסנדר מוקדון לניצחון לא נמדד בכיבוש בלבד אלא באימוץ התרבות ההלניסטית.

ואז נפגש אלכסנדר עם חכמי ישראל למפגש מרתק. בביקורו הקצר בארץ הקודש שאל את החכמים 10 שאלות פילוסופיות על העולם ועל החיים. 'איזהו גיבור?' שאל אלכסנדר, שבוודאי ראה את עצמו כתשובה

מוסדות אור דוד
שמחים להזמין אתכם להילולת

אור החיים הקדוש

בהשתתפות

הרה"ג **דניאל זר** שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

הרב **מיכאל מזוז** שליט"א
משגיח הישיבה

מנחה הערב מוכה הרבים
הרב **שמעון פריץ** הי"ד

את הערב ינעים הזמר המייטן יובל טייב ולחיקתו

שתוקיים איה ביום רביעי
י"ד תמוז תשל"ח (27/06/18) לכינינם)
בישיבתנו הקדושה רחוב המכבים 108 ב"ב
בשעה 20:30

סיכוד קל | הבנייה לנשים מרחוב שלוש השעות | השידור מעובר בליון ובאתר "אור דוד"

בואו בהמוניכם לערב מהנה ובלתי נשכח!